IRU GUDARI

Sota eta Aburto'tař Imanol'ak egiña, "Lauazeta,,'k euskeralduba.

Lgo. Buru.—Olan, ba, ene gudalburu ori, ikeragařizko ogen baten egiletzat dongetsiten dodaz, geure jauna dan bakaldunaren aurkako matxinada baten asmatzeletzat eta abeři-batasunaren arerijotzat.

Argi. — ¡Abeřijaren batasunaren aurka gabiltzala, baña abeři bakařean euzkotařak batu gura ba-doguz!

Bark.—Bařiro lengo korapilua agertuten yaku eta olantxe amai-barik ibiliko gara arazo onetan. Epala diran oneintzat ixugařizko ogena dan abeřijaren batasun aurka ibiltia, eřudun oneintzat goralgařija dan ekintzea baño ezta. Ořa oř erabagi eztagikegun eztabaidea. Bere amatasuna erakutsi gura dauna, lagijak aldeztuten daulako eta ixadijaren lagijak emon dautze zalako semiak, benetako amea dan baten eskubidiak. Eztabaida au erabagiteko Salomon ixango ba'zintz, poztuko nintzake, ene gudalburuba.

Gudal.—Eskeřik asko Barkaiztegi, baña emen abeři bakařa baño eztago, España!

Ganitz.—Zeure ustezabeři bakařa baño ezta ixango, baña esan dozubenez France'n jayua naz.

Bark.—Ixadijaren lagijak ezetarako balijoko ba'lebe gudu-epayetan, beriala gixon oneik azkatuko litzakez.

Big. Buru.—Gixonak legez edozein abeři eukiko dabe, baña gudarijak diran ezkero, abeři bat baño eztauke, España.

Lgo. Buru.—¡Eta bakaldun bat!

Salta.—¡Ez bakaldunik eta ez txorimalurik! Edozein astokiloren esanak ezin ontzat artu dagikiez azke diran gixonak, bere ařaren seme edo erdi-seme dan baten esanak egiteko ezkara jayo.

Gudal.—(Auřez-auře begiratuten dautso). ¿Eta zelan dozu zeure abixena?

Salta.—(Bařdin). ¿Eta zeuk?

Gudal.—Eztautzu ardurarik.

Salta.—¿Eta zeuri zer ardura dautzu neuriak, ba?

Big. Buru.—(Asaře jagiten da). ¡Beriala erantzun egijozu gudalburubaren itaunari, lotsabako ořek!

Salta.—Imanol deritxat.

Gudal.—¿Ezerez geyago?

Salta.—Eizagiře eta Mařokin. Euzkotařak ondo dakigu noren semiak garan. Castro-Urdiales'kua.

Gudal.—Santander-eřkikua.

Salta.—Bizkai'kua; lutelestija ikasi egixu. Euzkotařa: edestija ikasi egixu.

Gudal.—¡Ixildu zaki! Azikera ona ikasi egixu. (Argidun'i). ¿Zeuk?

Argi.—Lekořeta eta Urtxoegia'tař Joseba, nabařtařa. Mendijetakua.

Gudal.—Ganitz'eri). Orain zeuk.

Ganitz.—Lekořeta eta Urtxegia'tař Ganitz.

Gudal.—(Ikeraz). ¡Bere bai! Guzuřa dirudil. ¿Zeure abeřija zein dala diñozu?

Argi.—Egija esateko Ganitz eta neuk zer garan be eztakigu. España eta France'ko mugea igaroten dan toki baten jayuak gara, euzko-lurařdeko okulu baten, muga ori ezta ikusten baña gixonak diñuenez antxe dago eta ludiko muga gustijak baño banandubagotuten gauz. Geure ařeak anayak eta ameak aizteak dira; olan ba Ganitz eta neu be anayak gara. Ařikada bat inguru geure basetxiak dagoz eta ekandu bařdiñak doguz, ele bařdiñan mintzatuten gara. Baña au ta gusti be, españařa nazala ni ta au parantzetařa dirauskube. (Apalkiro). ¿Etzara konturatuten ene gudalburuba, euzkotařak garala, anayak garala? ¿Ezta bidezkua euzkotařak zauri ixugaři ori kendu gura ixatia, geure lurian datzan zauri ori atzindu gura ixatia, bijotzian eruango ba'geu minduten gauzan ezkero? ¿Zuzena ez ete-da, ba, euzkotařak sendi bakařean alkařtutia bein da betiko? ¿Atzeřitařen artian banandu barik bixi diran beste ludiko eři gustijak baño txařaguak zegatik ixango ete gara? ¿España eta France'ren artian gudu bat ixango ba'litz, zer egingo geunke euzkotařak? Anayak anaya erailgo leuke? (Belaunbiko). Jauna, eztozu ulertuten odolak eta ixadijak, Jaungoikuak berak alkařtuten gauzala eta geure zanetatik dabilan okolaren eřuba eztaukogu?

(Ixilik geratuko dira).

Bark.—¿Eta oneri zer erantzungo dautsozu gudalburu ořek?

Gudal.—Epai-maya asmua-artutera dua. (Balda'kiro jagiten da eta gurutza lurera jausten da).

Bark. — (Artuko dau eta mai-ganian iminden dau). ¡Gurutza lurian! Dirudijenez zuzentasua be lurian dabil.

Gudal.—(Aldenduten dala) Guazen Barkaiztegi. (Gudalburuba eta buruzagi bijak ikuslien ezkeř-aldeko atetik aldenduten dira).

Bark.—(Belaunbiko eguan Argidun jasoten daula). Jagi aki Josebatxu, lurian entzunda egoteko astirik lař eukiko dot-eta.

Argi.—(Zutunduten dala). ¡Bai ain maře dodan neure lurřaldian!

Bark.—Ezadi neketu zeben zuzentasuna erakutsi nairik; eřasoyakaz ezkara zentzunduten izkilubakaz baño. (Ezkeřeko atetik dua). Kanpuan egun-sentija argituten argituten dua. Leyoko leyař triskatubetatik lařosazko argija sařtuten da. Argidun, Ganitz eta Saltaikabalo argiaren deyari erantzungo ba'leuskije lez leyoruntz duaz).

Lgo. Gudarija.—Buruko amesak kendu egixak Kařete, i lako gixon txikeřak etxakoez atsegin emakumiai. Okotzeragiño eldu biař yakek, gitxijenez. Gixon antzeko bat baño ezaz.

Big. Gudarija.—¿Baña zer diñok ik, ilda dagon artxo baten begijakaz? Begi-niñijak koliko bategaz daukozakala dirudik eta. Petroleo onek bigařen Elixabete'k baño ařokeri andijaguak yaukozak.

Lgo. Gudarija.—Gura dokana, baña jolasetan baseřiko neskakin dantzan egiten yokana neu nok.

Big. Gudarija.—Dantzan euk, baña euren basetxera lagunduten yautzekana neu nok. Exa artegatuteko diran txakuřak langua az... baña eiztarija neu nok.

(Argi-argituten da. "Itxarkundia,,'ren eresijak entzungo dira uřuneko zarata bigunak bai'liran.)

Ganitz.—Ara Argidua; eguna argituten da; iñoiz ezta goxeko argirik ain zoragaři sortu ixan, lasteř Ori'ko goi-edeřtsuba agertuko yaku. ¡Bera nor litzaken lurřalde onetan beti azke bixi ixateko!

(Dařaike.)

Euzkotar umien aldez

("Auřera jotzean, siñismen gozoaren lore bigunak eta gizonaren etxařopen biziak oñazpiratua." - Rabindranath Tagore.)

Ařigařija da gure umetxubak dituzten etsayen zenbakia. Ta kalterik ixugařijenak egiten dizkioten etsayak ikastoletan dituzte.

Mutil edo neska euzkotařak, sei urtetik amairu edo amalau urte bitartian juaten dira Euzkadi'n gauř ditugun edozein ikastetxietara. Ixan leike irakasliak euzkereari gořotorik ez ixatia, ixan leiteke irakasliak euzkeraz yakitia, ixan leike, bata bere euzkotařa ixatia. ¿Zeř irabazten du euzkotař umetxubak au ta gusti bere? Zeř edo zer bai: euzkeraz itz-egin al-ixatia, euzkeraz itz-egitiagatik zigortuba ez ixatia, irakaslien agatik itz batzuk euzkeraz entzun al-ixatia, ta egiñalak egin-ařen gauza batzuk umeak ezin ikasi ta esan leikezala, irakasliak ařuten dualako astotzat eta aberetzat beste umien aurian ez ipintzia.

Baña ¿iru gauza aben bila bakařik juan biař al-dute euzko-umiak ikastoletara? Gure umeak, gure ume gaxoak, euzko-abendakuak diralako ¿ez al-dituzte beste edozein abendako umiak bezelakoxe eskubidiak?

¿Ez al-dira beste abenda gustijetako umiak bezelaxe, bijotzdunak, adimendunak, gogodunak, iritzidunak, griñadunak ama-eledunak, abeřidunak...?

Eta beste abenda danetako umiak bezela gai ba'dira ¿zegatik guk geldi-geldi, bare-bare, apal-apal, urtiak juan eta urtiak etoři gure umien kaltez ikusi degun ezberdinkeri ikaragaři au?

Len zeř esanik ez eta gauř egunian bere bardin, gure euzkeldun umiak, amabi amairu urterařte ikastoletan ibili ařen ¿bai al-dakazitute zer ateratzen duan? Bere adimena okertuta, bere berezko argitasunak ilunluta, bere bijotz eta bijotztasunak zuzenbide gabe, bere izkera aztuta... Itz gutxitan esateko, sařtu zanian baño asiera gutxijago eta txařagua.

Ezta oraindik egun asko andere abeřtzale batekin itz egin nuala euzkeratzaz. Andere au. Gipuzkoa'ko lekaimetxe ospetsu batian amař urtetan ikasten egona da, guraso euzkeldunen alaba ta oso samin aundijaz esan zidan: "—euzkeraz otoi-egiten ez dakit, ez eta neure umetxuari "Aita Gurea" erakusteko aña bere".

Len esan detan bezela, guraso euzkeldunen alaba zan, eta amař urtedun ikastetxera juan zanian euzkeraz baño etzekijan. Beraz ikastetxian ostu ta erail zioten bere ama-elia.

Onelako kalterik, ludiko beste eřijetan lekaimeak egiten ez dutela nik bai dakit, ementxe, Euzkadi'n bakař-bakařik egiten dituzte onelako kalte negařgařijak, eta egiten diduzte guk lagatzen diogullako ta egingo dituzte guk nai degun bitartian.

Ludiko eři auřeratu danetan diote umiari lenengo asiera bere izkuntzan emon biař zayola, ama-elian, beste edozein izkuntzetan asiera ematia umiari bere adimena iltzia dala-ta.

Auxe da, ba, gure ume euzkeldunai ikastetxietan egiten diotena: bere argitasunak ilundu edo il, eta gauza onen ondorenak bere bixitza gustijan kalte egingo diote, lenengo aziera txařaren ondorenak betikuak diralako.

Eztakik zeñek esan duan, baña nun edo nun nik irakuři det, Euzkadi'ko ikastola erdeldunak euzko umien il tokijak dirala. ¡Auxe bai egija! Ikastolak, irakasliak eta ikaskizunak zertarako diran dakigunok, argi ta garbi ikusten degu esaera ořen bařuban dagon egi ikaragařija.

Antziñako Atenas'tařak ikastetxiari "jolas lekua", ta "atsegin tokija" dei zioten, ango umientzat alaxen ziralako.

¡Ondo ařtzen bai zituzten, ba, umiak ikastetxian!

Gure Euzkadi'ko ikastetxiak ostera umientzat leku bilduřgarijak eta itzalak baño ezdira, aurtzaroko urterik onenak eta edeřenak erarik txařenian igarotzen ditualako.

Ikastoletan euzko-umetxubak era lotsagaři onetan ipiñi eta dauzkatenak, ludijan euren elia besterik ezdala uste dute ¡ařo burugabiak! Eta auxe buruan sařtu zayotelako, gure umiari beren izkerea kendu nai diote, eta Goiko Jaunarekin itz-egiteko bere erabiltzerik iz dute nai.

Baña guk, gure elia erail nai dutenai gogoř baño gogořago erantzungo diogu, eřdera baño edeřagua dalako, jakintza gayetarako eřdera baño jayuagua dalako, ta batez-bere—Jaungoikuak eman zigun da—guria dalako.

AŘITOKIETA.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3. DONOSTIA

MARTIKORENA
Begiyetako galxoen sendagillea
Garibay 13 bis, 2.° - DONOSTIA

IBAŘETA
Enparauko gixon jantziak
Ametzaga'tar Urtado kalea 20 g,

JOSKINTZA SASTRERIA
TRINCHERAS y GABARDINAS
Hurtado de Amézaga, 20

JATA-INGURUBAN JAZORIKUA

LURRUNIK BAI...

"Bautiste-Lona" basetxeko etxejaun zintzua zan. Ez-esan aundija eukan. Ardikumia esateko... talopařia lakoxe abua zabaldu, aurpegi-azalak eta bekana tximurtu ta begijak, gauza txař bat ikusten bai'leben itxita, ař... ař... ař... asten zan eta ardiku... ardiku... ordu erdi inguru ibiliaz, azkenengo izkijak tximista-arintasunez oguzten ebazan. Iru seme ebazan eta irurak izketan ařearen eřaztasuna eben; seme batak bestiak baño esan-ezin aundijagua eukan. Etxe aretako alkařizketa etzan txantxia, ez. Trumoi saratatsu-ostian, eguzki-kuku gozuak laztantzen gauzan antzera. "Lona,,'n be, sarata, izkanbila ta zařapastada-ostian, goguak bare-bare geratzen ziran.

Eře... konde, besuak gora indartsu jasota Bautiste'k esaten ebanian, semiak apuř bat ikaratzen ziran eta orduban, bijen-bitařteko semiak, Joseba'k sua amatau guran esaten eban: "¡Ze aaaařayo! eeeřa... zoja jaukak ařeak. Beeeti eeezeeeřeezaťik ooooořoka".

Zigařo bana egin, jaři sutonduban eta ařearen bitan eskaratzeko kedařez baltzitutako orma, pernil ta lukainkak, uzkař-lurunez axetzen ebezan.

Gure baaaařubak gaaarbi jauzak, Jooooseba", iñutsan "Bautiste,,'k semiari, "eeemen dan uzkař-ooootzez, eeeetxauk aaatzik aaaarean bere".

Bautiste'ren semien utzunarik txikařena etzan saratatsubak ixatia; alpeř itzalak ziran. Lana kakia dok alkaři esanaz, egunik geyena bata-bestiai begira emoten eben. Gabaz, bijaramoneko lanak nok egin, zozka egiten eben eta aulan beste bijak egunez ortzeko ixařak zenbatuten en-oten eben astija.

Bijař, esan eutsen gau baten ařeak, Jata'ra juan biař juagu idetan, bai? ta egun-zentijan jagi, gurdija gertu, bazkari ta biderakuak imiñi ta goxeko sciretan urten biař gara.

Gau atan ardau getxubago edan ta polito-polito ziran ezkaratz zabalian euren jazokunak edestuten. —"Tiiiira, muuuuutilak", esan eban jagi ta kokotari atz-egiñaz Bautiste'k "bijař goiz jagiteko, gajuazan leeen bait-leeeen".

Bijaramonian jagi zan ařea, gertau gurdija, goxaldu ta senerik etzala agiri ikusik, igon zan gelara arnasoska baten, agiñak estu-estu eginka. Gelduta geratu zan iru ogeak utzik idorotian. —"Nun demoniño saaaartu ete-dozak niiire seeeme baaařabanak?

Jatzi bera, etxia arakatu ta etzan iñun seme-susmurik be agiri. —"Au bee baaa-dok". Esan-eziña getuaz juakon, ořoka asteko be ba-eguan, baña bere artagatasunak berak ez eutsan izten ta baaara, baaara zer esaten ezekijala etxosteko baratzera eldu zan. Gixon gaxuba gelduta geratu zan: "iru semiak, arkondara laburak geřiratuta, oluak zugatz-adař gañian lez, ikope inguruban baketsu aurkitzen ziran. ¡Lurrunik, bai, bařiz...".

—Zeeer darabiltzube, loootsa galdukuok?

Zeeer daaarabilgun, diñozu, erantzun eutsan Joseba'k; gauza obarik egin gegike ordu onetan ala?

Ta iru seme kankalubak, ikopian taketak lakoxe iru luruntzi itxi ta apal-apal, ařea Jata'ra bidaldu ta oera biurtu ziran.

ATXONDO'TAŘ ANDONI.

ERRIJETATIK

GERNIKA

BATZOKIAN.—Izpařingietan iru edo lau aldiz iragaři zan; Salegi'ren kale-deyak eguberdi eta iluntzean jaurti zirean; eta alan be gabeko bederatzietan Batzoki-aretoa erdi utsik egoan.

Geure emakumetxuak "molokot"-egin ete-dauskue?

Edo Bizkayan daukagun atzeři-jaurlariaren ordezkoa Batzokian izango gendunleko albisteak bilduřtuta, etxean geratu-eraso ete-eutsien?

卐 卐 卐

Baña emakumak bakařik ez - euskuen uts-emon. Prakadunetan be lařeirik etzan izan: geuk esan daikeguna aintxiñatxutik dakie antza.

Batak eta bestien uts-emotiak, beintzat, itzaldi edo jai onen asmatzale edo antelatzale gabilzenontzat, ondo mingaři izan yakuzan.

卐 卐 卐

Isusi'tař Miren' ek itzaldi sakon, sutsu, Jel-irakaskintzaz bete-beteriko bat jaurti euskun.

Emakumari zuzendu zan aldietan, batez-bere, bere itzak biotzaren bařen-bařendik, samuř-samuř, urtetan eben:

"Euzkerea geuk geyen galdu dogu... Ekandu onak galtzian be, eřu gitxien eztogu izan...".

Alpeřik baña, ene Mirentxu begiko ori, geure gastien artian (emakume artian batez-bere) eřdereak eta ziñe-zaletasunak-eta... sustrai sendoak artuta daukez-da.

卐 卐 卐

Isusi'tař Miren'en aurkespena Bařenetxea'tař Peli'k egin eban; edeřto egin bere. Bide batez onek be, euzkereatzaz ekin eta zirija polito sartu eban-da.

¡Edeřto Peli, ondo erakutsiok ik, beintzat, gura-izatearen indařa zenbat balio joan!

卐 卐 卐

Isusi'tař Miren eta Bařenetxea'tař Peli-lako amař-amabi neska-mutil bageunkaz, abeřtzaletasunak geure artian daukan baño antz-geyago izango leuke eta Gernika gustija, Goyenkaletik eta Aldaperaño, lasteř litzake geuria.

Baña... nok aitzakiak atara asko, eta nok lan-egin gitxi daukagu.

¡Zer egingo yako ba!

MEZA BAŘIJA. — Datořen igandian, geure eleiz-nagosian Etxebařieta'tař Julen, Mendatař jaupari gastiak, bere lenengo jaupa emongo dau.

Txonitza geure txaunburu dan Itufaran jaunak egingo dau.

LAROGEI URTE.—Geure adizkide on dan Ormaetxea'tař Poulikarpa, igaro zan egubenian bete zituzan 80 urte.

Ori zala-ta, emengo jatetxe baten adizitzaldi edo jai onen asmatzale edo antolakide batzuk bildu zirean, eta bai gozo "Poli,,'k berak ipiñitako karakolak jan bere. Zorionak "Poli".

BELU-MENDU.

ELANTXOBE

ASTERIK-ASTERA.—Foruria'tař Joseba Paben ilda. Beronen erijotzeak ařituta itxi gaitu. Sota eta Aznar'en ixontzijetako lenengo ontzi-burugaya zan, eta Marsella deritxon urijan emon dautso Goiko-Jauna'ri bere bixitzea ogeta zořtzi uřte ebazala.

Elantxobe'ko semia ixan da, eta abeřtzale zintzo-zintzua atan, be. Izpařingi onetako euzkel-atal onetan sařri idatzi dau Bermeo'tik "Izaro "ixenpetuta.

Bere sendijari lagunduteu dautsagu saminťasun jaři-aldi onetan.

卐 卐 卐

Baťa il zan igazi dau astian uři onetan Joseba Palen'en ixako ixan dan Liñe, laroge-ta sei uřtedun anderea. Bere bixitzan ařantzale ařteko lanetan nekebakua ixan da Liñe andere ona ,eta zařtzako gexuak ogeratuta euki dau luzaruan.

Otoi dagijogun irakuřle ixeko-loba bijoi Jaun-Goiko onak bijak batera bere onduan euki dagijazan.

"La Tarde" deritxon Bilbao'ko izpařingijan irakuři dogu zelan Elantxobe ixan dan Bizkaya'ko lenengo andere-endorea autu daben urija. Eta onen gañera ainbat goraimen azalduten dautsoz geure urijari. Poztuten gara geure uritxuba goraldutiagaz, baña entzun dogunez andere ori ez ei-dago kontuz eřijaren aurkako autubagaz. Ostera baten-batek esan ei dau pozik emongo leukazala amař ogeřleko bera "Gestora" autuba ixatiařen. ¡Ete dago iñoř geyago emongo leukenik? ¡"Atxutxale"...!

OGOÑOPE.

SORALUZE'TIK

IZPAŘ-BELTZA.—Larunbatean il zan Elexakuak artu-ondoren Aldazabal'tař Eustake andrea. Nere samin-aguřa bere sendikuai ta zuk irakuřle otoik bat bere alde.

GUDARITZA. — Gudaritzatik etoři ta emen aguřtu du "Zeleta" basetxeko mutil gastia. Ondo etořija.

EIZTARIJAK.—Udabeřian txoriak zugaitz-gañean bezin alaitsu dabiltz gure eiztari jatořak: eta ¿Zelan ez? Aste onetan edozenbak olagoř, egabera ta ostantzeko txoriak il dituzte.

LUR-SAGARA UGARI.—Araba aldetik ainbat Luř-sagař ekaři dabez ta dan-danak saldu-be. Meřketxo egon dan lez bakotxak neguari begituta aldabena egin dau. Aguř da uřek ařte.

KAIKU.

LEZAMA

JAYOTZA.—Igazi dan igandian ugutzau eben Jon euzkel-ixen politagaz geure lagun eta abeřtzale zintzuak diran Ormaetxe'tař Joseba eta Loroño'tař Domeke'ren semetxu jayopařija.

Zorijonak guraso abeřtzale zintzuboi eta jařai olantxe lan-egiten geure abeřijaren alde.

GUDARI.—Igazi dan astian eruan dabez Bilbao'ko gudari-etxera zoř eztabena ordainduten geure lagun on-onak diran Bizinai'tař Perdiñanda eta Zarate'tař Bitorin.

Bake-bakian amaitu dagixubela lokařijokaz opa dautsagube eřiko seme zintzo bijoi.

EGUN BI.—Igaroten gagozan aste onetan egun bi ixan doguz goguangařijak; bata, "Kirikiño" zanaren erijotza urteuruna eta bestia, EUZKADI izpařingijarea jayotzarena.

Gogoan euki biař doguz egun bi onek, bada ¿noř aztuko da geure irakasle zintzo eta on-ona zan "Kirikiño" mařiagaz?

Lenengoz geure idazkořtza artu gendubanian geure euzkera edeř eta samuř onetan idazteko bilduřez beterik bete gindu zan lenengo leřuak, baña an eguan geure irakaslia bilduřak bota-eragin eta indař bařijak emoteko eta beti gertu ez-jakiñari irakasteko.

Otoi egin daigun "Kirikiño" zanaren goguaren aldez.

TXIRI.

MARKINA

EUZKEL-IXENA. — Aretxabaleta'tař Domeka ta Goikoetxea'tař Jone'ren alabatxubari "Miren Begoñe" euzkel-ixen edeřa jaři dautse. Zorijonak.

OTZA.—Aurten negurik egin biař ezebalakuan gengozan, baña lengo astian erakutsi dausku bere muşturra negu ořek. Eduřa mara-mara, ta ¿zelako ixotzat?

DEUN AGATE.—Datořen larunbatian Deun-Agaten'na batzen urteteko geřtetan dago talde bat gure batzokijan. Batzen dabenori zařtxuben urgazpen-etxeko, "hospitxela" deitzen dautzogunerako ixango da.

Sakelok zabal-zabal eginda gertau, ba, larunbaterako.

IZPAŘ URTENENAK.—Igazi dan asteko izpařik urtenenak eři onetan, Emakume Abeřtzale-Batza'k Forruria'ren alargun dan Ařegi'tař Kalare, Korta aizteak eta Duralde'tař Toma'ren saloki-erakustokijetan gura daunak ikusi dagixan jantzijak ipintia ixan da bat. Eřijan gitxi ixango dira eurak ikustera juan eztanik. ¡Ikustekuak dagoz ixan be! ¡Ba'dago an gauzea! Ume-jayopařijentzakuekaz asi ta andik gorako gustijentzako jantzijak, onak eta ugari. Gure txiruok ixango dabe zer jantzi. Tamaltxu bat dauke "Emakume,,' ukak berandutxu gertau dabezala, ba, neguban auřera dua.

Gorapen aundijak entzun doguz Emakume Abeřtzale-Batza'rentzat egun oneitan. Ba'dira batzuk mař-mař-mař diardubenak be, baña ez jaramonik egin ořeri "emakume" zintzuok eta jařai auřera lan edeř ořeri.

Izpařingi onen bitartez eskařak eta eskařak ařatu dodazan saloki-jaube ořei Jauna'k eta Abeřija'k sariztuko zabez. Aurten irabazte aundijak ixan dagixubezala egin dauskuzuben eskař origařik bijotz-bijotzez opa dautzubegu.

Beste izpař urtenena... gustijok jakingo dozube onezkero; zaratia ibili da beintzat, eřijan-eta. Ba... udal ikusgaři bat jaři dauskubela, eřijarentzat, eřija goratzeko, asmo "txalogařiren" batzuk euren hurubetan dabezala. Ikusikogu zer dagijen.

Lenengo-lenengo ikusi doguna da zizrikua ta "musikea" ixango dogula beintzat. ¡Emengo eřebiařa! ¡Emengo "musikea"! ¡Emengo abestija! (Emengua ez baña...) ¡Emengo ořue ta abařa!

Tira gastiak, asijeria emon yako ta gertau. Lenengo egunian (obeto esateko, gabian) eulirik bez "plazan" (Lenengo "frakasua").

Igandian ¡lenak eta gerokuak! ¡Zaratarik bai, zaratarik! Baña ezebez.

Zain gagoz zelako gauzak ikusi biař doguzan "Musikea" gura dabenak ixango dau beintzat eta zorijoneko ixango da.

ESKONTZAK.—"Erdotza" basetxeko Garate'tař Pantzeska, Amoroto'ko neskařila bategaz.

Gure "Emakume,,'ko bazkidia dan Goyogana'tař Pele, Ondařoa'ko Goenaga'tař Joseba gure abeřkidiagaz. Zorijonak gustijoi.

JUAN-ETOŘI. — Emen aldi luze bat igarota Arboleda'ra juan da Azumendi'tař Aguřtzane.

Zornotza'tik etoři da Oginaga'tař Miren Kasilde.

ETE.

BERMEO

AGATE DEUNA.—Zintzo dabiltz Euzko-Langile ta Gastediko bazkidiak ikasten abesti polit batzuk Agate Deunaren egunian abestuteko txaide-ziař. Euren asmua da txindija batzia Euzko-Langile txiruantzat, orain lan gitxi edo bapere barik dagozenantzat. Ia ba, beřmeotařak, zabaldu egixubez zuben sakelak ze bijotz-bijotzeko biařa da-ta.

PELOTEA.—Bilbao'ko Club Deportivo'ko pelota-tokijan, igaro zan igandian jokatu dabe "Patxiko,,'k eta Ankere'k Gamitz'ko pelotarijen aurka. Arerijuak gogořak ixan ziran baña gure mořoskuak irabazi eben jokaldian, amasetan itxita gaminitztařak. Auřera mutilak, jařaitu onela jokatuten Beřmeo'n ixena leku onian ipiñiteko.

ITZALDIJA.—Datořen harikuan, gabeko saspi ta erdijetan "Ideal Salon Cinema,,'n emongo dau itzaldi bat emeko Euzko-gastediko lendakari dan Caminos'tař Eukeni'k. Poz-pozik itxaroten dogu noiz elduko ete-dan egunau entzuteko gaste jatořan onen itz berua.

IZPAŘ BALTZA.—Marsella'ko eřitegijan, Urtařila'ren 24'gn. egunian il da Artea-Menki ixontziko lenengo iñařlarija zan Foruria'tař Joseba, Euzko-gastediko bazkidia ta gure lagun mařia. Beren gurasoak artu dagijela geure atsekabe agařa.

ITXASTAŘ.

MUNDAKA

IZPAŘ-BALTZAK. — Zoritxařes igazi zan astian erijotzak ugari.

Santander'en il eta emeko ilobira ekaři eben Etxebařia'tař Imanol.

Igandean il zan Garayo'tař Kuireke andra gastia.

Barikuban Sanpedro'tař Pantzeska, Gaztetxu-Batza'ko "Patxiko" ta Josunetxu'ren ařea.

Baťa bere il da Basabe'tař Markelin, Etxebařiko mutil gastia.

Atsekabian laguntzen dentzegu euren sendijai batez-bere Basabe'tař Ton nire adizkideari bialduten dautset izpařingi onen bitartez bijotz-bijotzetik nire tamal-aguřa. (G. B.).

JAUPA-BAŘIJA. — Igandian ixan zan gure eřijarentzat atsegiñezko eguna, ba bere seme batek egiten eban Jaupia lenengoz.

Atsekabetuta diñot txadona ostez betetu zala eta diot atsekabez onetako gauzak biař diralako iganderoko Jaupa nagosijan txadona betetako, ostera bestietan zoritxařez Jaupa nagosijan utz'k [...] geyenetan.

Baña igandian zelan ezan batet[...] Ařizubieta'tař Martin ixan zan [...] bařija ta? eřiko epalarijaren semi[...] ezaguna, mutil onkoti eta apal-apa[...] da? Izpařingi onetan bere, ezag[...] "Ařilar" bere abizenagaz euzker[...] gijan bere oleřki batzuk irakuři [...]

Aťa-amabitxijak bere osaba-ixe[...] doni eta "Birkide" ixan ziran eta [...] kua Joseba Mirena txaunburuba.

Txadonako abesbatzak abestu eb[...] ak bakařik egiten dakijen lez Pe[...] z'n "Pontificalis" eta beste abesti [...]

Txonitza bere lengusu Joseba'k eg[...] edeřto gero, baña... beste baten e[...] ixango da gero ez?

Zorijonak ba Martin eta bařdin [...] guraso zorijontzubai eta orain Art[...] ixan Jelpian.

BESTE IZPAŘAK.—Ařotuta [...] da Uri-Buru-Batzařa, Tolosa'ra bi[...] ordekuagaz gure Kepa Mirena'k eri[...] jaři eban ango Batzařean Mun[...] Ikuřiña, ba ikusiko eben zenbat la[...] dan eri onetan Euzkadi'ren and[...]-alde.

¡Alala dagoz orain Euzko-Gast[...] berontzi ta gusti, ařatsalde eta gau [...] epel-epel egoteko eskeřak Arotegi'ta[...] seba'ri.

ILO[...]

T. S. H.

AUDICIONES INTERESANT[ES]
PARA HOY, 3 DE FEBRER[O]

Conciertos sinfónicos

A las siete, Oslo.

A las 7,5, Viena.—Filarmónica.

A las 7,15, Varsovia.—Orquesta [...] mónica.

A las ocho, Estaciones italianas[...] ductor Gui.

A las 8,30, Estrasburgo.

Conciertos vocales e instrumenta[les]

A las seis, Stuttgart.—Orquesta.

A las siete, Hamburgo.—Program[a] [...] ber.

A las 7,10, Copenhague.—Música [...] giosa.

A las 7,15, Lanberg.—Música Cig[ana].

A las 7,45, Roma.

A las ocho, Bruselas núm. 1.—Or[...]

A las ocho, Praga.—Música antig[...] ca.

A las 8,30, Poste Parisién.—Orque[sta de] la estación.

A las 9,30, Budapest y varias ale[...] Banda Cigana.

Operas y operetas

A las 6,35, Munich "El Trovador" [...] di), con el Teatro Nacional.

A las 6,45, Budapest.—"Caramba" [...] reta).

A las 6,45, Suiza Alemana.—Dos [...] cortas.

A las 6,50, Brno. Praga.—"Polca [...] Marcha".

Música de Cámara

A las 4,05, Praga.—Cuarteto.

A las seis, Estrasburgo.—Tríos.

A las siete, Suiza Romana.—Chop[in].

A las 8,10, Leipzig.

Léase EUZKA[DI]

J. GOIKOETXEA
Médico-DENTISTA
MAYOR, 2. -- DONOSTIA

Hipólito Irigaray
Medicina general. Cáncer y Tumores
Radium y Rayos X
Prim. 32. DONOSTIA. Tl., 13.783.

J. M. Sansinenea
Enfermedades de Infancia
Garibay, 5, 2.° Teléfono, 12.463.
DONOSTIA.

Dr. L. Zuriarrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.°. T. 12.662. Donostia

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.°. - Tl. 12.929. - Donostia

Dr. ZUBIA
Especialista en enfermedades de OIDOS, NARIZ y GARGANTA.
Legazpi, 1, 3.° Teléfono, 11.908. Donostia

CASA "TIBURCIO"
RESTAURANT. VIAJEROS. BAR.
Fermin Calbetón, 40. Tlf., 13.130. Donostia.

J. I. LABAYEN
ESPECIALISTA
Enfermedades de pulmón
Alameda, 7 - primero
DONOSTIA

Taller ortopédico
A. GOETZE
Clínica San Ignacio. - DONOSTIA

Medias y cors[és]
MAITIENA
EASO, 1 (ESQUINA MORAZ[A])
DONOSTIA

ULTRAMARINO[S]
Elicegui Hermanos. — Casa De[...]
LEGAZPI, 4 y 6. — Teléfono, [...]
DONOSTIA

ALMACENES LASAGABAST[ER]
TEJIDOS Y NOVEDADES
DONOSTIA

J. AYESTARAN
ALMACENISTA DE VINOS y COSECHE[RO] DE SIDR[A]
Narrica, 1 Esterlines, 8 Donostia Tel. [...]

Droguería y Perfumería
MANUEL ALVAREZ MUG[...]
Pinturas especiales de carro[...]
Miracruz, 18 y 20. Tl., 10.6[...]
Donostia

EBANISTERIA Y CARPINTE[RIA] MECANICA
Pedro Iparragui[rre]
Moraza, 15. Donostia. Tl., 1[...]

V. GARAIZABA[L]
Enfermedades del aparato dig[estivo] y nutrición. Rayos X
ZESTONA GIPU[ZKOA]

Loza, porcelana y cristal. Esp[ecia]lidad en artículos para [...] hoteles y restaurants
HIJOS DE A. OCHOT[...]
Colón, 69. Teléfono, 174 IRU[N]

R. REZABAL
DENTISTA
Fuenterrabía, 4 - 1. - Donos[tia]

EMAKUMES...
Visiten el salón de señoras
MARY ZAPIAIN
Ultimos adelantos
Easo, 7. -- DONOSTIA. -- T. 1[...]

La Villa de Bil[bao]
Muebles, camas aluminio, n[...] latón. Coches niños. Relojes [...]
Aldamar, 2. T. 10.755. DONO[STIA]

Cafés tostados
Garantizados pu[ros]
Eguilegor y Beo[...]
Urbieta, 49. Tl. 1[...]
DONOSTIA